

A Ràdio Cambrils,

PATRIMONI COL·LECTIU

Colònies escolars a Vilafortuny (1930-1939)

Emissió del 27 d'octubre de 2011

Què és?

Una salutació de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana adreçada a l'alcalde de Cambrils.

De quan és?

29 de juliol de 1930.

Quin missatge transmet?

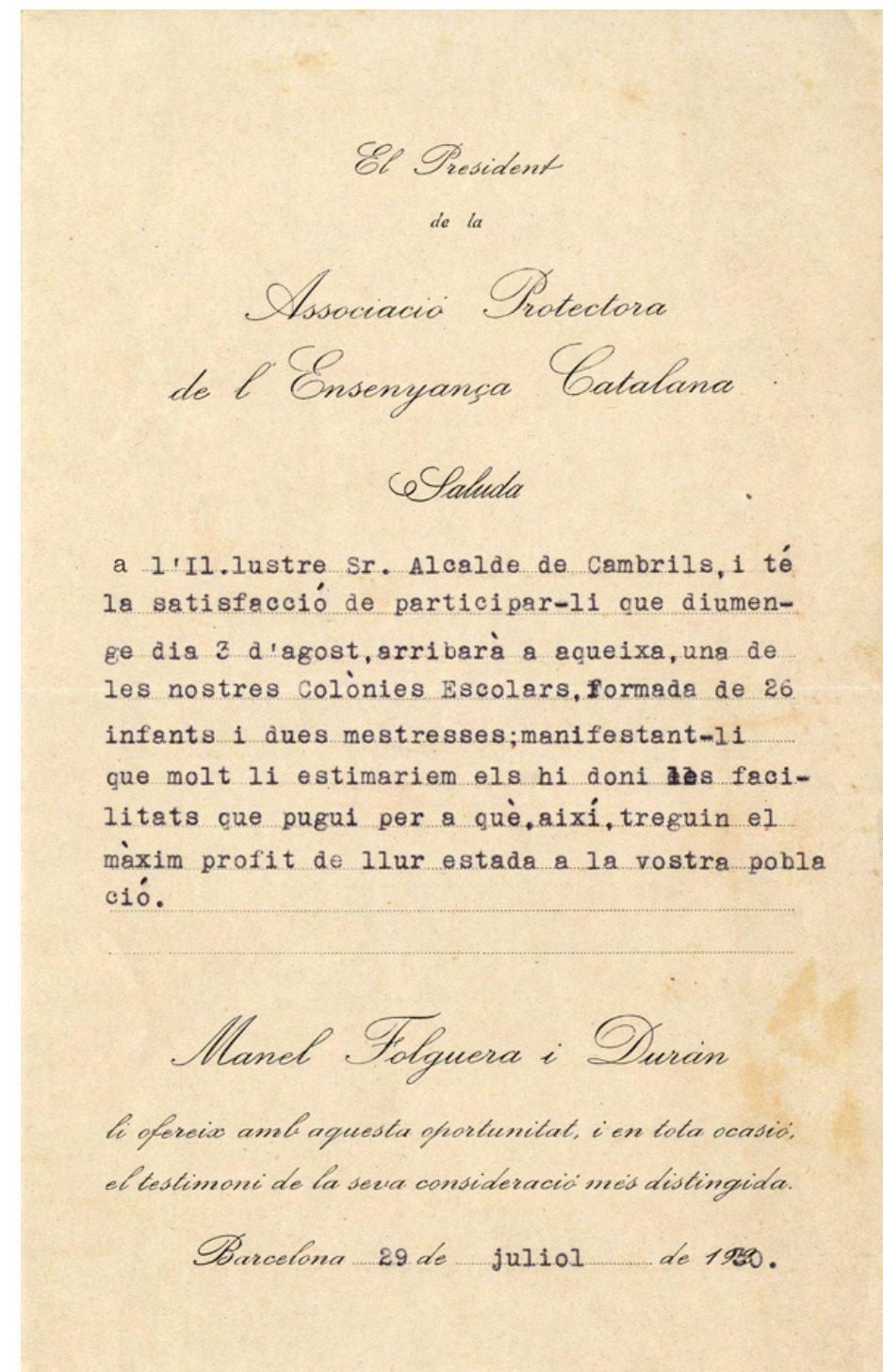
Anuncia la propera arribada d'una colònia escolar de 26 xiquets i dues mestres a Vilafortuny.

De què ens parla?

- De les colònies estivals escolars a inicis del segle XX com a mètode per oferir als nens un temps de descans, d'acostament a la natura i de vida saludable pel que fa a la qualitat ambiental i a la nutrició.
- Del paper d'institucions com l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana en l'impuls i el finançament d'aquestes colònies.
- Del paper de famílies benestants com els Castellarnau -propietaris del castell de Vilafortuny- en la cessió dels espais d'allotjament de les colònies.

On es troba?

AMCAM. Lligall Correspondència (1930). Sig. Top. 79

Què és?

Una carta adreçada de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana a l'Ajuntament de Cambrils.

De quan és?

5 de setembre de 1932

Per què la va enviar?

Per agrair la intervenció de l'Ajuntament de Cambrils en les colònies escolars que havien estat a Vilafortuny aquell estiu.

De què ens parla?

D'algunes activitats que realitzaven durant les colònies, com per exemple l'excursió al Parc Samà que s'esmenta.

On es troba?

AMCAM. Lligall Correspondència (1932). Sig. Top. 82

ARCS. 1. PRAL.

Honorable senyor:

Aquest Consell Directiu, en la seva sessió darrera, informat de l'atenta acollida que l'Ajuntament de la vostra digna presidència havia dispensat a la Colònia Escolar de la nostra Associació que residia en el Castell de Vilafortuny, durant el temps de les seves vacances i d'una manera particular en l'excursió que realitzaren al Parc Samà de Montbrió, va acordar testimoniar-vos el seu reconeixement més sincer.

Visqueu, senyor, molts anys.

Barcelona, 5 de setembre de 1932.

El President,

El Secretari,

Sr. Alcalde President de l'Ajuntament de Cambrils.-

9.15/9/1932.

DILI-

Què és?

L'esborrany d'una carta.

De quan és?

20 d'agost de 1931

Qui la va enviar?

No va signada, però probablement l'alcalde o el regidor de Cultura de l'Ajuntament de Reus.

A qui va adreçada?

Al professor i intel·lectual cambrilenc Lluís Rovira Guinart.

Per què la va enviar?

Per comunicar-li un acord de l'Ajuntament de Reus.

Quin afer s'hi tracta?

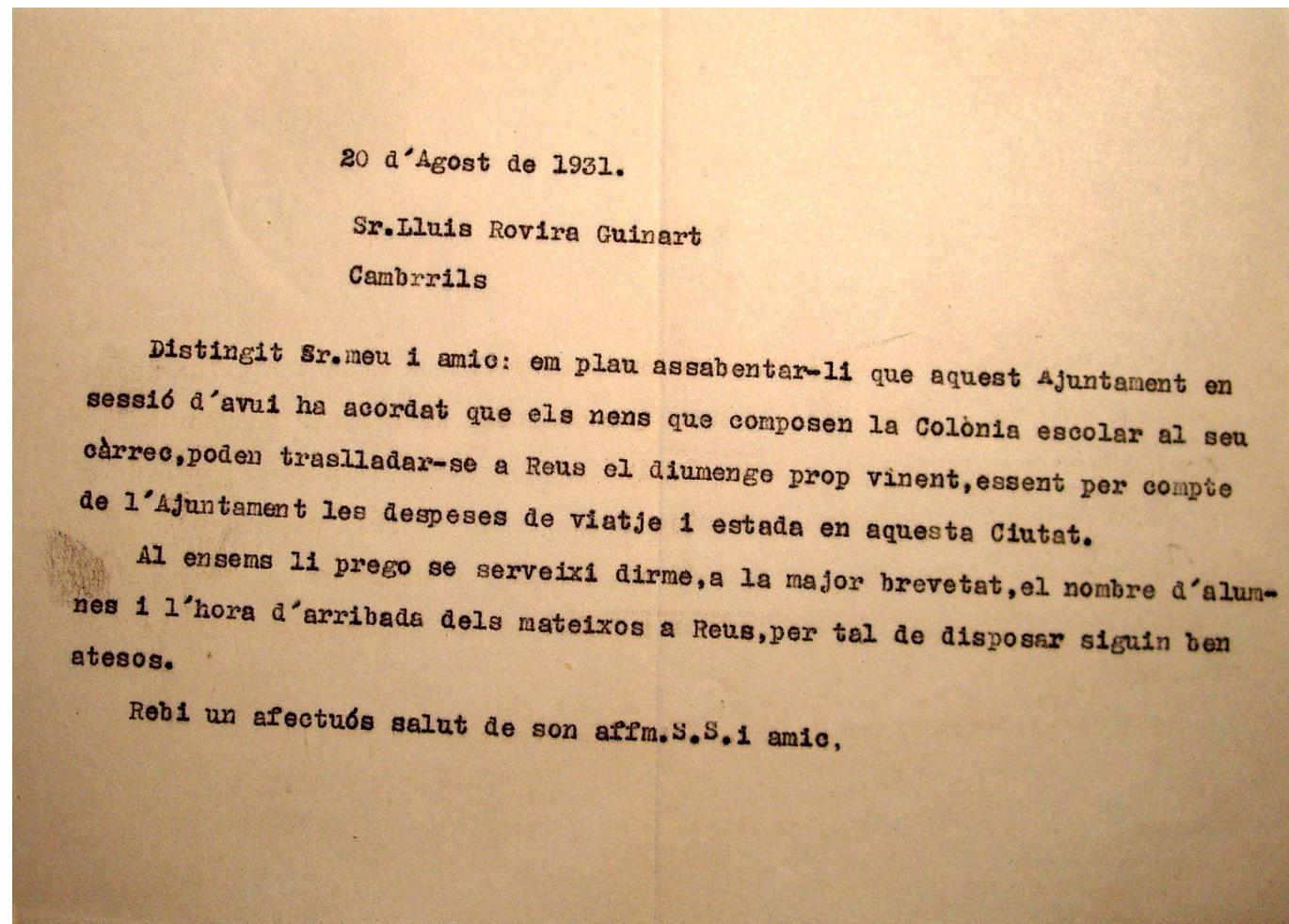
Una visita a Reus dels xiquets de la colònia escolar que portava Lluís Rovira Guinart i que era a Cambrils, probablement a Vilafortuny.

De què ens parla?

- De l'organització de colònies escolars per part de diferents entitats i institucions.
- D'un dels múltiples aspectes de l'activitat intel·lectual i educativa de Lluís Rovira Guinart.
- De les activitats de coneixement del medi que realitzaven les colònies escolars.

On es troba?

Arxiu Històric de Reus. Fons Ajuntament de Reus. Lligall *Cultura* ()

Què és?

Fragments de la revista *La Flama* (26/10/1934), que publicava la Federació de Joves Cristians de Catalunya (FJCC) i del diari catòlic *La Cruz* (2/8/1935).

Quines notícies donen?

La celebració a Vilafortuny d'unes colònies escolars del Grup Avantguardista de la FJCC a Vilafortuny i unes del grup Audax (de la parròquia de Sant Joan Baptista de Tarragona).

De què ens parla?

- De l'organització de colònies escolars per part de diferents entitats i institucions, en aquest cas de caràcter cristià.
- De les activitats que realitzaven aquestes colònies.

On es troba?

A la Biblioteca-Hemeroteca Municipal de Tarragona

Colònia de Vilafortuny

Els cercles d'estudi i la composició del diari de colònies

A part dels actes de pietat, resten encara aquests dos elements de formació per als colonials, que obraven en ells amb força intensitat.

El pla de cercles d'estudi a desenvolupar era: fer tenir consciència als nostres infants del què és i del què val l'estar en gràcia de Déu.

Val a dir que el tema és de difícil comprensió i de més difícil adaptació. Malgrat tot, el resultat fou reeixidíssim.

Em remeto als textos d'alguns diaris de Colònies.

Del primer dia, en diu un infant: "Al cercle del matí, que ha fet mossèn Ibarra, ha estat sobre la missa, i ha dit que és el mateix sacrifici del calvari, però sense derramar sang."—(Exactament. El reverend Francesc Rovira, qui portava fet tot el pla dels cercles, no havia arribat, i el qui escriu això, tractant-se d'un cercle isolat, escollí aquell tema.)—Del cercle de la tarda, en diu un altre: "Ha estat sobre les recomanacions generals per a que la colònia vagi bé".

Els demés dies, el cercle—únic—es dividia en dues parts, a explantar al matí i a la tarda. Total s'hi esmerçaven cinc quarts d'hora més que menys.

El primer cercle era anunciat així: "La vida de Déu en nosaltres". Vegueu un fragment de diari: "...parlarem de la vida de Déu en nosaltres. Aqueix tema no n'havia sentit parlar mai i m'ha resultat una mica difícil, però amb les explicacions dels nostres directors ho hem anat entenguent-ho tot. Ens han explicat que quan naixem érem enemics de Déu pel pecat, però, després, ja batejats, ens féiem amics i ens donava la gràcia i així teníem la vida de Déu. Després se'ns ha posat per tema quina vida feia Déu. El Pare pensava (amb ell mateix i així engendrava al Fill; el

Pare s'estimava a Ell i al Fill i el Fill s'estimava a Ell i al Pare i així formaven l'Amor que és l'Esperit Sant. Aqueix tema m'ha causat una forta impressió etc.". Un altre escriu: "tota l'ànima està vestida de la gràcia i quan l'ànima fa una cosa la gràcia també la fa, i així és com guanyem, perquè St. Pau diu que sense la gràcia no podem dir ni el nom de Jesús". En un altre diari, s'hi llegeix: "...L'ànima amb la gràcia és com un ametller empetit de presseguer, que fa pressecs; així quan estem en gràcia de Déu, estem empetitats de Déu".

El segon cercle fou sobre la manera com es realitzava aquest misteri: sagraments, oració, pràctica de les virtuts i mortificació.

Segueix un cercle sobre la Bondat de Déu per tots els beneficis especialment per haver-nos donat la seva mateixa vida.

Després, la nostrada dignitat individual i social (en l'Església) efecte de la gràcia.

Un cercle resum. Una visió de conjunt de l'organització de la F. J. C. de C. i unes conclusions pràctiques.

De cada cercle podíem copiar fragments de "diari" interessants. Renunciem a fer-ho per tal de poguer dir només dues paraules de la composició del "diari de Colònies".

Precedint immediatament al dinar es destinava mitja hora a les "anotacions pel diari" per tal de facilitar-ne la composició definitiva que havia de fer-se al vespre. A aquest acte s'hi donava tota la importància: hi havia una hora—de 7 a 8—reservada exclusivament. Alguns l'hi esmerçaven sencera. Calla veure com l'un preguntava a l'altre i com els reverends directors eren consultats per detalls del cercle, remouvint així tot el seu intern, obligant-se a reviu

Què és?

Una notícia del Diario Español (Diari de Tarragona).

De quan és?

25 de juliol de 1939

Què explica?

El funcionament de la tanda de colònies escolars per a nens de Saragossa organitzades l'estiu de 1939 a Vilafortuny per l'Ajuntament de Saragossa i el de Tarragona.

De què ens parla?

- De les colònies escolars els primers temps del franquisme.
- Del nou públic al qual anaven adreçades.
- De les activitats que realitzaven els nens de les colònies.
- De l'estat en què es trobava el castell de Vilafortuny en aquells moments i els arranjaments que s'havien fet per acollir els xiquets.

On es troba?

Biblioteca Hemeroteca Municipal de Tarragona

Las Colonias escolares de Zaragoza en las Playas tarraconenses de Vilafortuny

Magnífico emplazamiento, organización y adaptación alegre de los niños a su nueva vida

Invitados por el Excmo. Alcalde de Tarragona, don Eusebio Múgica, estuvimos el domingo en la finca de Vilafortuny, en donde el Ayuntamiento de Zaragoza tiene instaladas unas colonias escolares de 100 niños. Como saben nuestros lectores, el lugar en donde están emplazadas es magnífico; magnífico por su edificio, en buenas condiciones, situado a unos 200 metros del mar; por la playa en donde tendrán su expansión nuestros huéspedes zaragozanos; por el bosque que ribetea las arenas de esta magnífica bahía de Salou y Cambrils; por la admirable independencia en que podrán desenvolverse todos los niños...

ORGANIZACION DE LA COLONIA

Ningún detalle ha quedado en olvido. Las habitaciones-dormitorio están separadas del exterior por telas metálicas, a fin de evitar el paso de los mosquitos y otros insectos. Las paredes recién pintadas. Las camas de primerísima calidad entre las de su género. Servicio facultativo a cargo de nuestro Ayuntamiento. Comida sana, abundante y nutritiva. Y por dequier, este afecto sincero y cordial que sienten los tarraconenses por Zaragoza, que quedó simbolizado en la espontánea ofrenda de un cesto de peras por un campesino de Cambrils para "els nens de Saragossa...". Su gesto corresponde a su renombre. Porque en Cambrils llaman a este campesino "El príncipe".

La parte espiritual de la Colonia está a cargo del

sacerdote Rdo. Blas Quintana. Directora de la misma lo es D.ª Angeles Remacha, secundada maravillosamente por Nieves Mir y Carmen Estrada, ayudada también por Irene Moreno y María Calben. De la cultura física se cuida el sargento Mariano Aguarón, aragonés, que desinteresadamente se ha prestado a servir a sus compatriotas.

Y puestos a detallar, no dejaremos de consignar a "Séneca", diligente y cuidadoso vigilante de un paso a nivel...

PERFECTA ADAPTACIÓN DE LOS PEQUEÑOS COLONOS

El domingo fué el primer día de Colonia. No podemos dar, por tanto, detalles sobre el horario y vida de los niños. Baste decir, de momento, que durante todo el día juegan, ríen, charlan y comen al aire libre, y que se encuentran magníficamente llegando a constituir una amenaza de devolverlos a Zaragoza antes del tiempo señalado... O como el niño añoradizo del sábado que, el domingo, al decirle sus maestras que nosotros estábamos para devolverles a su casa, rompió a llorar...

Los niños de Zaragoza están formíblemente en Tarragona porque a lo bueno del lugar y vida que llevan, se une el cálido aliento de un pueblo que siente por ellos un íntimo afecto...

Per saber-ne més

PUIG I JOFRA, Enric. VILA I VICENS, Josep M. *Cent anys de colònies de vacances a Catalunya (1893-1993)*. Barcelona: Editorial Mediterrània, 2005

DURAN, Lluís. *Pàtria i escola. L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana*. Catarroja-Barcelona: Editorial Afers, 1997

Colònies escolars a Vilafortuny (1930-1939)

Emissió del 27 d'octubre de 2011